

SLOVENECE

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V pravilniku prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Naročnine in inserat
sprejema upravnilstvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 245.

V Ljubljani, v petek, 23. oktobra 1903.

Letnik XXXI.

Edinost in moč.

Pariz.

L. — Belgijski katoličani so storili dober korak naprej. Poročal sem Vam o notranji kugi, katera slabi njihovo stranko, o nasprotstvu med konservativnim in demokratičnim elementom. Konservativcem nadeluje minister Walste, demokratom pa poslanec Verhaegen. Obe stranki ste zaslužni: prva je v državi razvila blagodejno delovanje s koristnim postavodajstvom in izoborno upravo, druga je pa organizirala ljudsko samopomoč in sestavila imponantno socialno organizacijo. A nasprotstvo je slabilo politično moč obeh.

Prošle dni so pa demokrati priredili strankarski shod v Hasseltu, kateri je imel namen, da obe struji združi. Na shodu je govoril škof Rutten, ki je toplo priporočal edinost. Izbral si je dva zgleda: Nemčijo in Francijo. V Nemčiji so katoličani manjšina, in vladajo, ker so edini. V Franciji so katoličani v ogromni večini, a so zatirani, ker so needini. Ali nista to poučna zgleda za katoličane vseh držav? Ta govor je naredil velikanski vtis. Najbrže tudi na Francoskem ne bo ostal brez odmeva. Na shodu se je rešilo mnogo važnih vprašanj. Sklenili so vse strokovne organizacije kmečkega in delavskega stanu združiti v velike državne zveze, in je razpravljalo o vzajemnem zavarovanju delavskega ljudstva.

V nov stadij je stopila tudi organizacija švicarskih katoličanov. Svobodna Švica, katera je odprla svoja vrata vsem anarhistom in zločincem drugih držav, je v prošlih desetletjih mnogo zagrešila proti katoličanom. Vladajoči element so bili protestantje, ki so v posameznih kantonih svojo oblast jako ne tolerantno zlorabljali. V Genevi naprimer so si katoličani postavili lepo cerkev, edino katoliško cerkev v tem mestu. Kalvinci so jim jo vzeli in izpremenili v protestantovski tempelj. Z velikim trudom so jo dobili katoličani nazaj. Prvi švicarski katoliški shod v Lucerni zadnje dni prošlega meseca je pa pokazal moč združenih katoličanov tako sijajno, da se odslej nobena švicarska vlada ne bo več upala terorizirati katoliškega prebivalstva. Tudi tu je katoliška stranka dosegla veljavo po svojem socialnem delu. Dvanajsttisoč zborovalcev je bilo na shodu, kateri so zastopali velike kmetijske in delavske zveze. Tu so zdaj katoličani popolnoma edini, dasi pripadajo trem narodnostim.

Posebno zanimivo se razvijajo stvari v Nemčiji. Tu sta tipična dva shoda: petdeseti jubilejni katoliški shod v Kolinu in socialnodemokratski shod v Draždanih.

V Kolinu so nastopili katoličani sijajneje kakor kdaj prej. Zlasti delavski stanovci so se odlikovali po svoji izborni organizaciji. Več kakor 25.000 članov katoliških strokovnih društev je korakalo korporativno na zborovališče. Delavci, kmetje, meščani, duhovniki, škofje in poslanci — vse je bilo edino. Nobenega nesoglasja ni bilo na shodu, nobena osebnost se ni vrivala v ospredje — v najlepši edinosti so razpravljali o ljudskih splošnih koristnih zadevah, katere ima še izvršiti katoliška stranka na Nemškem. Na dnevnem redu so bile sledeče točke: Delavske zbornice; zakonito priznanje delavskih sindikatov in pravo strokovnega združevanja; žensko in otroško delo v tovarnah; skrb za telesno in moralno varnost delavstva; dolžnost občin skrbeti za cenena

in zdrava stanovanja; [udeležba delavcev, delodajavcev, zdravnikov in tehnikov pri obrtnem nadzorstvu; delavsko zavarovanje.

Čisto drugačen je bil socialnodemokratski shod v Draždanih. Ogromno število glasov, ki so jih dobili socialni demokratje pri zadnjih volitvah, postaja mnogo manj pomenljivo, odkar se je pokazala načelna needinost v tej stranki. Dve struji se brez priznašanja pobijati: Eni stojijo na čelu »njegovo socialistično veličanstvo«, stari Bebel, kateri hoče revolucijo; drugo strujo vodijo Vollmar, Auer, Bernstein, Heine i. dr., in ti so »oportunisti«, ker pravijo, da mora socialna demokracija zdaj začeti z reformami v zakoniti obliki. Ta dva nazora sta si nasprotna kakor dva svetova. Najprej se je pokazala needinost pri vprašanju, ali se naj gre socialnodemokratski podpredsednik drž. zbornice pokloniti cesarju, kakor zahteva konstitucija? »Oportunisti« so rekli, da naj gre in izkuša svojo moč v zbornici izrabiti v korist delavskemu stanu. Bebel je pa zagrmel, da to ne sme biti. Rajši nobenega podpredsednika, kakor pa takega, ki bi pred cesarjem zatajil revolucionarni in republikanski značaj socialne demokracije. Začel se je boj v časopisju, ki je našel svoj konec na shodu v Draždanih. Tu so se sodrugi med seboj psovali, zasramovali in denuncirali, in slednjič je zmagal Bebel, ki je dal svoje nasprotnike kruto obsaditi od strankarskega shoda. Na celem shodu so se slišali le divji osebni napadi, za delavce se ni sklenila nobena koristna reforma. Čakajo na Bebelove revolucije!

Tako danes katolicizem v celi Evropi stopa polagoma naprej, in povsod je njegova moč le v socialni organizaciji delavskega ljudstva. Le ena dežela dela izjemo: To je Francija, kjer so sicer katoličani storili ljudstvu ogromno dobroto krščanske ljubezni, kjer so pa zanemarili svojo organizacijo. Kakor Nemčiji Bismarck, tako je njim previdnost poslala Combesa, da jih preganja. Upajmo, da jih združi iramasonski bič, ki jih tako neusmiljeno tepe!

Shod na Dobrni.

Prošlo nedeljo popoldne se je na Dobrni vršil shod in pokazal, kako se motijo ljudje, ki mislijo, da je slavni deželni odbor štajerski s pomočjo dežel. kopališča ponemčuril slovensko Dobrno in njeno okolico. Ta shod je pokazal, da je Dobrna slovenska in da ostane slovenska vzlic prizadevanju vseh mogočih nemčurških kričadev, in naj si bo dejo, odkoder hočejo. Shod se je vršil v lopi, ki jo imajo slovenski Dobrnčani prirejeno za ljudske predstave. Lopa je bila do zadnjega kotička polna. Mnogo ljudi je moralo ostati zunaj. Dasiravno je bilo pričakovati vsak čas dežja, smo vendar našli do 400 poslušalcev, ki so ves čas najpazljivše sledili besedam govornikov.

Predsednikom shoda je bil izvoljen dobrnski župnik gosp. K u k o v i č, ki je dal besedo drž. poslancu g. vit. B e r k s u, da poroča o sedanjem državnem političnem položaju in svojem delovanju v držav. zboru. Govornik je našteval najnujnejše potrebe slovenskega naroda, med katerimi je v prvi vrsti izobrazba od ljudskošolske pa do vseučilišča. Povdarjal je, da sedaj, ko je vlada obljubila ustanovitev italijanskega vseučilišča, nikakor ne bo smela odbiti zahteve slovenskega naroda po slovenskem vseučilišču v Ljubljani. Slovanski poslanci smatrajo to zadevo za najnujnejšo. Končno je govornik naglašal, da se je nadejati v najbližjem času združenja nekdanje desnice, seveda proti volji slavne vlade. Z zastopniki vseh slovanskih strank se slovenski poslanci v najožji dotiki in ne bo dolgo, da bo nek-

danja desnica zopet vstala, kar bo gotovo velike koristi za slovenski narod. Govorniku se je med govorom in na koncu živahno pritrdjevalo in odobravalo.

Drugi govornik, gosp. potovalni učitelj Goričan je v poljudnem govoru razpravljao o pripomočkih v zboljšanje sedanjega položaja našega kmetovalca. Glavna napaka našega kmeta je, da preveč obremenjuje svojo kmetijo, ko jo izroči svojemu nasledniku, ki takorekoč drago kupi svoj dom. Prevelikih dot in poboljškov se je treba izogibati. Kmetu je pred vsem treba zmernosti. Sam ne pijančuj in izogibaj se pijanca. Kmet naj se kolikor mogoče izogiba tožb, naj si ne zida predragih poslopij in ne kupuje preveliko zemlje, temveč naj gleda, da bo, četudi majhno posestvo, dobro in premišljeno obdeloval. Posebno pa je treba našemu kmetu druge vzgoje, da se ne bo vedno zadovoljeval s tem, kar se je naučil od svojega očeta, temveč da bo s tekom časa tudi napredoval. Ta govor so poslušali vsi navzoči z največjim zanimanjem, in prepričani smo, da bo rodil vsaj tu pa tam dober sad.

Nato je poročal dež. posl. dr. Dežko o svojem deželnozbornem delovanju. Položaj je za Slovence neugoden, posebno vsled krivičnega deželnozbornskega volilnega reda, po katerem n. pr. voli okrog 200 v deželno desko vpisanih veleposestnikov 12 poslancev, v celjskem okraju pa prideta na 111.000 ljudi samo dva poslance. Seveda je položaj vsled te »volilne krivice« za Nemce tako ugoden, da je neverjetno skoraj, da bi se udali pravičnim zahtevam slovenskih poslancev. K večjemu se bo morda dalo doseči za celjski okraj še enega poslanca, za ptujski okraj enega in dva v občni kuriji, in tako bi bilo dvanajst Slovencev — sedaj osem — v deželnem zboru. Druga nujna zahteva Slovencev je preureditev deželnega gospodarstva. Davek pač plačujejo Slovenci, dobrote pa uživajo le Nemci. Slovincem ne privoščijo niti ene kmetijske, trgovske ali obrtne šole. Pred vsem je treba, da se ustanovi kmetijska šola. Nemcem damo Slovinci vse, oni nam ne privoščijo ničesar. Slovinci smo pa tudi sami krivi, da nam ne gre boljše, ker se skoraj prav nič ne držimo gesla »svoji k svojim«. Privrandanim tujcem bašemo žepe, sami pa stradamo. Sicer se je že mnogo obrnilo na boljše, narodovo imetje raste posebno v posojilnicah, katere so pravi blagor za ljudstvo, ker na eni strani branijo narod nemških izkoriščevalcev, na drugi strani pa podpirajo domačine. Njihova dolžnost je posebno, podpirati slovensko mladino, katera je odmenjena za naraščaj domače inteligence, ki bo iztisnila tujce iz naših uradov in drugih takih mest. Tako bomo končno dospeli do zmage! Poslušalci so glasno pritrdjevali govorniku in navdušeno ploskali.

Domači kaplan gospod Schreiner je govoril o dobrnskih razmerah in v svojem govoru grajal največja sovražnika narodnega napredka — nerednost in mlačnost, oziroma bojazljivost, ki sta krivi, da se na Dobrni šopiri nemčurstvo. K temu mnogo pripomore deželni odbor, ki deluje na to, da ostanejo dobrnske toplice »stramm deutsch«, katerih ravnatelj je obenem odbornik »stidmarkine« podružnice. Dobrnski »fajerber« je tudi otrok deželnega odbora, ker ga isti izdatno podpira zato, ker je tudi »stramm deutsch«. Vlada ravno tako podpira dobrnsko nemškutarijo. Leta in leta že prosi občina za dvojezični poštni pečat, pa ga še sedaj nima. Naši poslanci naj bi poskrbeli, da ne bo slavna vlada tako očitno prezirala državnih osnovnih zakonov. Veliko smeja je obudil govornik z opisovanjem dobrnske nemškutarije. Ljudstvo mu je v enomer pritrdjevalo, iz česar smo posneli, da ni bilo med poslušalci človeka, ki bi se ne bil strinjal z govornikovimi besedami.

Zadnji govornik je bil gospod dr. Verkoslav Kukovec iz Celja, ki je nekako resumiral izvajanja prejšnjih govornikov in pozivljval ljudstvo k vztrajnosti v borbi zoper sovražnike slovenskega naroda, zoper vlado, ki trumoma uvaža nemške uradnike v naše urade, Slovence pa pošilja v pro-

gnanstvo, zoper druge priseljence, ki se na slovenskih tleh šopirijo, in ono nemčurško golazen, ki je vzrastla iz odpadnikov našega poštenega ljudstva.

Končno so zbrani poslušalci izrekli zahvalo in priznanje govornikom in shod se je zaključil. Shod se ni nikakor motil. Vsa čast prirediteljem, posebno gospodu kaplanu Schreinerju, katerega delovanju se imamo največ zahvaliti, da je in ostane Dobrna slovenska.

Iz deželnih zborov.

Nižjeavstrijski dež. zbor je dne 21. t. m. sklepao o domovinski opravičenosti inozemcev, oziroma o ustanovitvi pristojbine za podelitev domovinske pravice v korist mesta Dunaj. V tej stvari je podala krščansko-socialna stranka nujni predlog in dala načrt zakona na glasovanje. Predlog je bil sprejet. S tem se je hotelo posebno prepričati, da bi ogrski židje, ki dohajajo trumoma na Dunaj, ne dosegli tako lahko tam svojih domovinskih pravic. Razprava o budgetu deželne kulture je spravila na dan množico agraričnih zahtev, ter se ni moglo preiti v naušno razpravo.

Koroški deželni zbor je sklepal o gradnji nove železnice poleg popravljajoče se državne ceste Špittal Gmünd. Poslanec Kos je predlagal, da se ta cesta čim prej na novo zgradi.

V moravskem dežel. zboru je posl. Stransky interpeloval namestnika, zakaj se vlada nič ne ozira na ravnopravnost na izobraževalni šoli gostilničarjev v Brnu. Posl. Pazma in tovariši so predložili načrt zakona glede spremembe občinskega volilnega reda, v katerem se ozira tudi na četrto kurijo. Po referatu posl. Pekornjaja o poljedelskih, vinarskih šolah je razpravljajal posl. Šileny o važnosti takšnih šol, ki so pri ljudstvu zelo priljubljene. Deželni odbornik dr. vitez Ulrich povdarja, da so se v zadnjem času poljedelske šole pomnožile za 19, med temi 16 čeških; deželni odbor postopa popolnoma objektivno pri ustanavljenju teh šol. — Po poročilu posl. pl. Proskowetz-a o regulaciji rek se dovoli za v zgradbo obrambnih del 550.000 kron pod pogojem, da povrne država od tega deželi 60 odstotkov.

Šlezjski deželni zbor se je v seji 21. t. m. sporazumel o načrtu glede regulacije reke Oppa na ta način, da hoče dežela prispevati 570.000 kron. Dež. predsednik naj gleda na to, da vlada čimprej zagotovi svoje prispevke v ta namen, da se lahko prične z regulacijo l. 1904.

V gališkem dežel. zboru se je sklepalo 21. okt. o deželnem budgetu za l. 1904, in se je pokazalo, da ima budget 5000 kron prebitka. Za l. 1904 se vzame posojila v znesku 3 milijonov kron, za leta 1905 posojila v znesku 7 milijonov kron za zgradbo prekopov.

Dogodki na Ogrskem.

V Debrečinu so bile včeraj velike demonstracije. Gojenci učiteljske pripravnice so šli v slovesnem sprevodu z zastavami pred spomenik svobode, katerega so okrasili. Pred spomenikom so bili govori proti vojaškemu absolutizmu. Nekaj udeležencev se je peš podalo v Szegedin, da ondi položijo venec na Košutov spomenik. Tudi iz drugih mest: Kašava, Veliki Varadin so priredili narodna romanja v Szegedin, kjer bo v nedeljo splošno okrasenje Košutovega spomenika.

Iz Budimpešte se poroča, da včeraj odsek devotorice ni ničesar sklepal, ker ni bilo k seji odsekovih članov Hieronyma in Josipovića. Odsek je imel danes dopoldne zopet sejo. Čuje se, da bo odsek, ako kralj nikakor ne bo hotel sprejeti novega vojaškega programa, pristal na stari program.

To so pa seve samo domnevanja. Bolj verojetna je naslednja vest, ki je danes zjutraj došla iz Budimpešte in se glasi: Polložaj se je preko noči le poslabašal. Čuje se, da so difference mej krono in odsekom devotorice jako številne in obsegajo več točk. Odsek mora danes izreči svoj sklep, ker hoče biti cesar do jutri obveščen

— **Težko poškodovani krčmar.**
Fantje Janez Bašelj, France Legrat in Matija Dolinar iz Olšice so pili dne 18. oktobra t. l. v Peganovi krčmi na Stari Olšici. Zardi plače zapitka je nastal med njimi prepir, katerega je hotel krčmar Jakob Pegan mirnim potom poravnati, a jo je slabo naletel, kajti Bašelj ga je s posodo za vžigalnice s tako močjo vrhu glave udaril, da se je Pegan nezavesten zgrudil in so ga morali kasneje previditi s sv. zakramenti za umiranje. Bašelja so orožniki prijeli v Skofj. loki in ga izročili sodišču.

— **Iz Sarajeva.** Dne 20. t. m. položili so v hladno zemljo truplo odličnega tujkajnega Slovenca, prof. Jakoba Znidaršiča. Pokojnik je služboval nad 20 let na višji gimnaziji sarajevski kot profesor fizike in matematike. Odkrival se je po svojem obširnem znanju, a kot navdušen in delaven hrvatski rodoljub pridobil si je neizbrisni spomin med bosenskimimi Hrvati. Velikih zaslug si je pridobil zlasti za sarajevsko društvo »Trebovičev«, kateremu je bil več let podpredsednik. Njegov pogreb je dokazal, kolike simpatije je užival pokojnik med sarajevskim prebivalstvom. Razven vsi višji šoli, spremlilo ga je k poslednjemu počitku nebroj meščanstva. Djaki in društvo »Trebovičev« peli so mu hrv. in slovenske žalostinke. Na grobu je govoril »Trebovičev« predsednik pesnik Ostrož, ki je povdarjal, da je bil pokojni Slovenec bolji hrvatski rodoljub, nego so sami Hrvati. — »Slovensko omizje« v Sarajevu izdalo je posebne parte v slovenskem jeziku. — Pokojnika so šelei kranjski liberalci med svoje pristaše, ker je razvel ob znani sferi »Trebovičev« zastave napram nadšk. Stadlerju protivno stališče. No pred smrtjo se je pokazal v resnici vernega; večkrat je poklical k sebi duhovnika in z Bogom spravljen je izdihnil. Ostavil je dva sina, eden je tehnik na Dunaju, drugi gimn. abiturient. Star je bil pokojnik 56 let. Naj počiva v miru!

— **Iz pošte.** V Maribor so predstavljali: poštni oficijal Jurij Mühlbacher v Celju in poštna asistenta Adalbert Pučelik na Zidanem mostu ter Ivan Voglar iz Lipnice. Poštni asistent Karol Strauss je predstavljen iz Zidanega mosta v Celje. — Poštni upravitelji Idi Martinc v Moškancih je podeljeno mesto poštarice v Lukanah. — Poštnim asistentom so imenovani sledeči gg. praktikanti: Ferd. Schweininger v Mariboru za Selzthal, Stefan Fritz v Ptuj za Gleichenberg in Eduard Rotter v Mariboru za Zidanem most.

— **Nov spomenik v Mariboru.** V Mariboru bodo postavili spomenik nekdanjemu županu mariborskemu Andr. Tappeiner. Spomenik bodo postavili pred »šparkasso«, katero je on ustanovil. Vremensko hišico, ki stoji zdaj na tem prostoru, postavijo na drug prostor.

— **Samomor Tržačanke v Vidmu.** Te dni se je v videmskem predmestju »Aquila« umorila 34 letna Tržačanka Julija Milčević. Vrgla se je namreč iz tretjega nadstropja hiše, v kateri je stanovala na ulico, kjer je obležala nezavestna in z razbito črepinjo. Prenesli jo potem na njeno stanovanje, kjer je kmalu potem umrla.

— **Iz Spitala ob Dravi** se poroča: Cenitev škode, ki jo je napravila povodenj, je končana. Po uradnem poročilu ima država 1.670.000 K, železa 366.000 K in zasebno imetje 2.859.764 K škode. Vsa škoda torej znaša 4.895.764 K.

— **Ljudska igra v St. Vidu nad Ljubljano.** Vabilo k ljudski igri »Lurška pastirica« (igrokaz v petih dejanjih) katero priredel društvenice Marijine družbe v St. Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 25. oktobra l. 1903. v društvenem domu. »Proleg k igri« deklamira gospica Mei Schweiger. Vstopnina: sedeži v I. treh vrstah a 50 kr., v II. vrstah a 40 kr., v zadnjih vrstah 30 kr. Začetek točno ob 5. uri pop. Ker je čisti dohodek namenjen v nakup zastave Marijine družbe, se radovoljna prepovedala hvaležno sprejemajo. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— **Iz Zagreba.** Zopet se sedaj govori prav resnobno, da odstopi sedanjí predstojnik za bogodastje in uk A. Pavić, a njegov naslednik, da bo de večkrat omenjeni veliki župan Chavrak, privrženec sedanjega bana, ali pa vseučilišni profesor dr. Pliverić. Verjetno je, da postane prvi, ker proti dr. Pliveriću so Mažari, ker je nekdanji napisal znamenito knjigo o hrvatski državi, a kasneje prestopil v mažaronski tabor. Mažari ga navzlic mažaronstvu vendar le ne troje.

— **Najden mrtvec.** Iz Smartna pri Litiji se piše: Na posestvu Ignacija Vagant v St. Jurju so našli včeraj 23. t. m. mrtvega človeka okoli 50 let starega. Hiše ima modre, kakoršne nosijo rudokopi, suknjo sivo, mrtvec nosi rujavo brado in je srednje postave. Nogi je držal v Savi. Že par dni je blodil po teh krajih. Gotovo se mu je zmešalo. Eden izmed gledalcev trdi, da je doma iz Laš pod Sv. Goro, a gotovega ne ve nikdo povedati.

— **Hrvatske novice.** Za sirote v Zaprešiču ubitih mož tekoma zadnjih izgredov so doslej nabrali Hrvate 1223 K 61 v. — Umor. Dne 10. t. m. je bil v Lapovcu ustreljen iz zasede prebivalec I. Gregić. Ta umor je izveden iz maševanja. — Sin zaklal očeta. V Kešincu je dne 16. t. m. prišlo do strahovitega slučajja, da je šel oče z odprtim nožem nad sina, hotel ga zabosti. A ker je bil sin okretnejši in oče pijan, je ta pod sinovim nožem izdihnil dušo. Umorjeni je bil star 58 let, zval se je I. Vujovič, in je pred 16. leti zaklal svojega strica, ker ga je ta pokaral radi pijanosti. Kdor prelje člo-

veško kri, bo tudi njegova prelita! — Prodanje ogrskih državstvenih papirjev. V Bosnjski na Hrvatskem sklenil je obč. zastop prodati vse ogrske državne papirje iz blagane ter naložiti denar v hrvatski hrallnici. Druge občine nam ravajo sediti. Tako bi Mažari želi kot sad slabe setve hudi finančni potom. — Iz Varaždina je dešla izjava ondotnih hrvatskih rodoljubov proti sklepu osrednjega odbora stranke prava, ki je sklenil, da »čisti« ne sprejme v skupno organizacijo. V izjavi se zahteva sklicanje glavne skupščine tek o m 14 dni. — Radi demonstracij v Brodu je obtoženih 24 oseb. — O grofu Bombalešu se uradno poroča, da ne namerava odložiti svojega mandata.

— **Valvazorjev spomenik.** Tovar nar g. A. Gasser iz Tržca je daroval za Valvazorjev spomenik v Ljubljani 500 kron. V ieti namen je darovala gospa J. Hotschevar na Krškem znasek 100 kron.

— **Koroške novice.** Velik ogenj. V Replah pri Grabčanju na Koroškem je pogorelo več poslopj. — Ustrelil se je pri Sv. Martinu polg Rožeka 22letni posestnik Franc Zousnik. — Demonstracije v Beljaku. Iz Beljaka poročajo: Pri koncilnem shodu je nadporočnik Gradl obsidil tri rezerviste, vsakega na tri dni zapora, ker so rezervisti pri shodu kadili. To je povzročilo demonstracije. Velika množica ljudstva se je zbrala in zahtevala, da se rezerviste izpusti, kar se je tudi zgodilo. Na nadporočnika je množica klicala: »Faj!«. — Natakariča hotela izvršiti roparski umor. Iz Veličevca poročajo: V gostilni »Pri stari pošti« je natakariča Josipina Nsenic izvabila krošnjarico Katarino Mikon, ki je imela pri sebi veliko denarja, v svojo sobo, kjer je hotela krošnjarico pobiti z nekim b. t. m. Krošnjarica ji je bet izrgala iz rok, kakar je natakariča hotela pobiti krošnjarico z obesašnikom za obleko. Krošnjarici se je posrečilo odpreti vrata in pobegeti. Krošnjarica je dobila več ran. Natakaričo so zaprli.

— **Stavka čevljarskih pomočnikov v Zagrebu** traje že dahe časa, pa se tudi ne bo tako hitro rešila. Večina čevljarskih mojstrov se je izjavila pri obrtniške oblasti, da ne more sprejeti zahtev pomočnikov, ker bi potem morali sami mojstri med pomočnike. Pomočniki pa tožijo, da pod takimi pogoji, kakor do zdaj, ne morejo delati. Iz poročila čevljarskih pomočnikov se pa vidi, kako zares žalostno stanje tega delavskega stanu je v Zagrebu, a skrajni čas je, da obrtna oblast nekaj stori v tem pogledu na korist čevljarskih pomočnikov in posebno še vajencev. Čevljarska obrt pa seveda ne more napredovati v mestu, kjer so tolike židovske prodajalnice obutala. V Zagrebu je tako velika tovarniška konkurenca, da je čevljarski stan ne more prebiti, če se ne združi in na ta način začne boj tudi za svoj obstanek. Obrtna oblast je dolžna, da domači čevljarski stan zaščiti čim preje pred tujo židovsko konkurenco. Včeraj se je stanje stavke čevljarskih pomočnikov poostriilo. Mojstri so zahtevali 13 urno delo in zmanjšano dnino, kar so pomočniki seveda najodločneje odbili. Nekateri mojstri so bili pripravljeni popustiti, toda ogromna večina ni na to pristala. Ker neke čevljarske tvrdke delajo tudi za vojsko, je vojaška oblast dala v pomoč nekoliko vojakov čevljarjev. To je pomočnike silno razjarilo, da so se pritožili radi tega pri vojaški oblasti, toda brez vapeha. Med čevljarskimi pomočniki vlada veliko nezadovoljstvo, pa je zato redarstvo vedno pripravljeno. Mnogo vajencev in pomočnikov je že odšlo iz Zagreba, da si drugod služijo kruh. Kdaj bo vendar oblast poskrbela tudi za delavske stanove?

— **Občinske volitve v Marežigah.** Pri zopetnih občinskih volitvah v Marežigah, za katere so se toliko trudili Lahi, so zmagači Slovenci sijajno v vseh treh razredih. Laški vrag je poražen in pobit. Razmerje glasov: prvi razred našli 96, protivni 25; drugi razred naši 63, protivni 7; v prvem razredu Lahonov sploh blizu ni bilo.

— **Javen ljudski shod** sklicuje deželni poslanec Anton Jakonič za nedeljo 25. t. m. v Neblem na Križadi. Govora bo tam o narodnem gospodarstvu zlasti pa še o narodnem šolstvu.

— **Poštnopredstojniški izpit** s prav dobrim vspehom je napravil pred izpraševalno komisijo v ministrstvu na Dunaju gospod Anton Pezdich, c. kr. poštni oficijal v Gorici.

— **Od kod dobivajo iredentarji denar?** Ko so se pred kratkim prirejali v Italiji demonstracije proti Avstriji, udeleževali so se jih tržaški magistratni uradniki. Te demonstracije vršile so se več dni. Da so se jih mogli udeleževati omenjeni uradniki, trebalo jim je dopusta. Kadar so na dopustu, dobivajo plačo vsejedno. Da so mogli torej ti uradniki v Italijo, potrebovali so dopusta tržaškega magistrata in da so mogli v Italiji živeti in udeleževati se protiaustrijskih demonstracij, potrebovali so denarja, ki ga jim daje tržaški magistrat, oni

magistrat, kamor nosijo tudi Slovenci razne davke. Tržaški magistrat je torej, ki, če ne direktno, pa vsaj indirektno pripravlja in plačuje protiaustrijske demonstracije v Italiji. Človek bi torej mislil, da bo slavna vlada skrbela, da ne bi bili na magistratu na krmlu taki ljudje, ki uganjajo veleizdajske stvari po Italiji. A tak človek bi se grozno motil, kar nam je najlepše dokazal c. kr. namestniški svetovalec Jettmar, ki je z odprto glasovnico glasoval za zgoraj omenjene tržaške gospodarje in ki je ob volitvi rajše liste čital, nego bi bil pazil, da bi se volitve zakonito vršile. Nadalje bi si človek mislil, da bi tudi na Dunaju želeli, naj bi na tržaškem magistratu in na njegovi zavezni c. kr. vladi ne bilo tako, kakor je. A tudi tak človek se grozno moti, ker c. kr. uradniku, visokemu ali nizkemu, se ni z Dunaja prav ničesar bati, dokler simpatizira z iredentovskim, protiaustrijskim, veleizdajskim gibanjem, pač pa je v nevarnosti, da pride ob službo, če hoče takemu gibanju nasprotovati. In ker že govorimo o neverjetnostih, morda se najde kdo, ki ne bo verjel temu našemu zatrdilu, a mi ga prosimo, naj nam mirne duše veruje tudi, ako za danes nočemo še nadalje razjasnjevati te — protiaustrijske — »avstrijske« politike.

— **Veško vseučilišče** ima silno nedostatno poslopje. V četrtek pri večernem predavanju je plinova luč ugasnila, da je bilo naenkrat vse temno. Profesorji energično zahtevajo novega poslopja.

— **Blagoslovljenje nove cerkve.** Dne 25. t. m. bo prečastiti gospod cirkniški dekan Franc Kunstelj blagoslovil novo cerkev sv. Vida pri Cirknici.

Ljubljanske novice.

Izgred. Stolarski pomočnik M Z je včeraj popoldne na Krakovskem nasipu v pijanosti kričal in tako grdo preklinjal, da so se ljudje nad njegovim početjem zgledovali in poslali po policaja, da ga je odstranil. Pijani pomočnik pa se je policaju zoperstavil in ni hotel iti na noben način z njim. Preklinjal in pridušal se je dalje in psoval policaja, dokler ni prišel na lice mesta še eden policaj, na kar se je moral M. Z. rad ali nered udati in iti na rotovž kašo pibat.

Izgubljen. Fotografica žena Berta Lergtperer je izgubila zlato zapestnico z verižico in z dvema obeskom v obliki deteljice. — Sodni sluga Franc Nemeš, stan. na Poljanski cesti št. 5, je izgubil včeraj okoli pol 12. ure dopoldne bankovec za 10 kron.

Rimske najdbe v Ljubljani. Pri zgradbi hiše g. Babiča v Hrašterji ulici so našli v globočini 15 m. rimske mozaške tla. V pesku so našli denar Konstantina Velikega.

Okradena služkinja. Apoloniji Pogačnikovi, branjevki, stanujoči v Cerkvenih ulicah št. 5 je bila dne 21. t. m., ko je na Pogačarjevem trgu kupovala od neke kmetice bruske, ukradena iz žepa denarnica z vse bino 10 K.

Izgubljeno. Na poti po sv. Petra cesti, Marijinem trgu, Wolfovih ulicah, Kongresnem trgu in Gospodskih ulicah do Židovske steze št. 3 je izgubila včeraj zvečer natakariča Marija Mežnar denarnico, v kateri je imela okoli 10 K drobnega denarja.

Vstaja na Balkanu.

Monastirsko izjemno sodišče je obsodilo 123 oseb, ki so bile obtožene zaradi pomladnih izgredov. Odpeljejo jih v Malo Azijo k prisilnemu d-lu.

Vstaja počasi pojema v bitolskem vilajetu. Na solunskem se drže vetši, ker jih prebivalstvo podpira. Najmočnejši so pa vstajši seveda ob bolgarski meji. Vkljub vladnemu dementiju se poroča iz Sofije, da se množe bolgarske čete ob meji.

Iz Sofije se poroča: Bolgarski mero-dajni krogi sodijo, da se ne sme preveč zaupati sedanjemu mirovnem razpoloženju Turkov, in bi bilo zanemarjenje gotovih vojaških opreznostnih naredb lahko usodopolno za Bolgarsko, čeprav se zdi nevarnost vojne za enkrat izključena.

Poslaniška poročila iz Ueküba, Monastirja in Soluna se strinjajo v tem, da se vedno trajajo izgredi turških čet. Tozadevne ostreje naredb so ajujno potrebne. — V zapisniku, ki ga je poslala porta evropskim državam, in v katerem navaja častnike in vojake, radi izgredov kaznovane, ni vstajna večina morilcev, ki so počenjali svoja groza dejstva.

Književnost in umetnost.

* **Repertoire slovenskega gledališča.** Danes zvečer se uprizaro drugič Parmove »Amakonke«. — V nedeljo, dne 25. t. m. sta dve predstavi: popoldne ob pol 3. se igra izven-abonementa ob rnižanih cenah velezabavna burleska »Lepa Lidia«, ki je vzbujala pri dosedanjih predstavah toliko smeha in povsem dosegla svoj namen. Naslovno ulogo poje zopet član opere gospodična Kalivodova, ostali dve ve-

liki ulogi pa imata gospoda Lier in Verovšek. — Zvečer ob 8. se poje četrtili Verdijeva velika opera »Otello«. Ta predstava se vrši na čast v Ljubljani zbranim slovenskim odvetnikom. Ker se mora potem ta krasna opera odstaviti z repertoira, opozarja se na to predstavo osobito tudi sl. občinstvo z dežele, da ne zamudi prilike, seznaniti se s tem velikim delom Verdijevega genija.

Cerkveni letopis.

Nekaj nasvetov.

Z skupnim katekizmom za vso Avstrijo smo dosegli tako željeno jednost v pouku v krščanskem nauku na Slovenskem. Sedaj je pa še nujno potrebno, da bi se dosegla po vseh slovenskih krajih popolna enakost v molitvah pri očitni službi božji. Kako silno moti vernike, ko se v molitvenikih izdanih v ljubljanski škofiji, glasijo razne litanije drugače kot v mariborski, in drugih zopet drugače od teh; ali ko pride v drugo škofijo, pa se pri očitni službi božji moli drugače kakor v domači. Velika težava je bila tudi, ko so se narodale iz Ljubljane v druge škofije pete litanije Srca Jezusovega, pa je besedilo pod notami na mnogih mestih tako različno od besedila v dotični škofiji.

Naj bi se vendar škofije z slovenskim prebivalstvom dogovorile in skupno določile za vse slovenske kraje jedno besedilo litanij; obujanje treh božjih čednostij in ponovljenje krstne obljube je itak v skupnem katekizmu. Ravno kar se pripravlja v mariborski škofiji nova izdaja »cerkvenega opravila za očitno službo božjo«. Ako se ta trenotek zamudi in se pred to izdajo ne dogovori o skupnih litanijah, bo jedinstvo zopet pokopano in bo ostalo pri stari zmešnjavi.

Na to skupno besedilo naj bi se oziralo vedno tudi pri spisovanju raznih molitvenikov. V vseh naj bi bile jednake litanije, po skupnem katekizmu jednako obujanje treh božjih čednosti in ponovljenje krstne obljube. Nikakor tudi ni modro, da je v vsakem molitveniku različno besedilo jutranje in večerne molitve, ki so drugače v bistvu jedno in isto. Najbolj modro, ako se v molitveniku tiska jutranja in večerna molitev, da se vzame taista iz katekizma, ki se je verniku že kot otroku v šoli večkrat razlagala, in ima v najkrajši obliki vse bistvene dele jutranje ali večerne molitve.

Marijina družba

je ustanovljena v šentvidski fari na Planini. Po dovršeni tridnevni dveh gg. lazaristov iz Celja je bilo dne 11. oktobra vsprejetih 35 mladenčev in 125 deklet. — Krasno in bogato opremljeno kapelico brezmadežne Dvice je blagoslovil preč. g. duh svetovalec Ant. Ribar dne 26. septembra t. l. Postavila sta si jo v domačo pobožnost kmet Franc Pavlinec in njegova vzorna hči Neža.

Kazno stvari.

Najnovejše od raznih strani

Štrajk grobokopov. V Bünsdoru na Nemškem so pričeli še celo grobokopi stavkati. Zahtevali so od cerkvenega načelnika povišanje plače. Ker smrt ne štrajka, morali so se Bünsdorferji vdati in jim povišati plače. — Izvanredno delovanje usmiljenesestre. Pred malo dnevi je umrla sestra Genovefa Dupuis, ustanoviteljica kongregacije usmiljenih sester sv. Pavla na Angleškem. Doživela je starost 91 let in ustanovila 50 cvetočih hiš svoje kongregacije. — Novi ameriški kardinal? Kardinal Gibbon se je pri svojem prihodu v Ameriko izrazil, da dobi Amerika še enega kardinala. Vendar pa kardinal ni hotel imenovati imena prihodnjega kardinala. Bržkone bo de sedanjí nadškof v Filadelfiji, Patrick John Ryan. — Proti oduševstvu. Kulturno politično društvo v Berlinu bo sklicalo enketo o personalnem kreditu in oduševstvu. Posebno se bo enketa ozirala na razmere častnikov in uradnikov. — Iz Milana poročajo: V mestu Busto Arzizio je iz kupole v cerkvi padla železna traverza in razbila glavni altar. — Berlin Chamberava najeti 228 milijonov posojila. — Velika tatvina na pošti. Iz poštnege voza v Rostovu je bilo ukradenih 185.000 rubljev. — Jaroslav Vrhlicky je spisal novo historično dramo »Knjižata«. — O umorih kraljici Dragi v kratkem izdajo častniki, ki so se vdeležili zarote knjigo: »Spomini na kraljico Drago, favoritinjo Milanova in ženo Aleksandra Obrenovića«. — Velikansko iznajdbo, s katero se lahko električno moč brez žične zveze prenese na velike daljave in njeno goni zrakoplove, ladje itd. je iznašel španski inženir Forres Queveda. — Tatvine v cerkvi sv. Petra v Rimu. V rimskih zastavnicah so našli mnoge kelihe, svetilnike in druge dragocene cerkvene priprave, ki so bile skoro gotovo ukradene v cerkvi sv. Petra. Tatvom še niso na sledu. — Pijana živina. V holandski vasi Stöllen se je napila živina špirla, ki je po naključju prišel med pičo. Pijane krave so razgrajale po hlevu in se niso

pustile mesti. Se divjeje so se vedli voli. Vlačili so namreč pluge in blapce po polju, tako da so nekateri hlapci težko ranjeni. Drugi dan je imela vsa živina »mačka«. — Imenovanje dveh tajnih svetovalcev. Listi javljajo: Vojnemu vikarju škofu Belopotockemu in sekojskemu načelniku v vojnem ministarstvu Růcken-zaumu je podeljen naslov tajnega svetov-
valca. — Odprava službenih kav-
cij. »Wiener Zeitung« objavlja zakon od 18. julija 1903, tiče se odprave službenih kavcij. — Poskus samomora morilca. Cezar Ladermann, morilec Evgenije Fongeres v Aix les bains, izpalil si je v tre-
notku, ko so ga hoteli redarstveni agenti aretirati, strel iz samokresa v glavo. Lader-
manna so odpeljali v bolnišnico, a ni upa-
nja, da bi ostal pri življenju. — V pre-
prečene nesreče na železnici-
cah. Iz Benetk poročajo: V navzočnosti
oblasti, konzulov nekaterih vnanjih držav,
zastopnikov Avstrije in Rusije se je med
Castellfranco in Fanzolo vršil poskus z av-
tomatičnim sistemom Beerovim v prepreče-
nje trčenja vlakov enega ob drugega. Poskus
se je popolnoma posrečil. — Arabci
ubili turškega guvernerja. Javlja se, da je
asirski guverner (vilajet Jemen) umorjen od
Arabcev. Poveljnik 14. divizije Hadi-paša je
poklican na njegovo mesto ter mu je dana na-
loga, da zasledi morilce. — Stavka v Bil-
bao je končana. — Osem deset žena in de-
klec aretiranih je v Liberch in okolici. Na
kaznjiv način so odstranjevale nasledke
greha. — Bivša saška prestolona-
slednica je pisala saškemu prestolona-
sledniku pismo, v katerem ga ganljivo
prosi, da bi ji dovolil o Božiču videti svoje
otroke. Prestolonaslednik ji je odgovoril, da
bi ji to rad dovolil, pa to sam ne more. —
Razgrajajo čire rezervisti. Pred-
včerajšnjem se je vršil v občini Teherte v
komornskem okraju kontrolni shod pod vo-
dstvom nadporočnika Pokorny in sodnika Da-
vida Hazy. Ko je bil poklican rezervist Mi-
halka in je ta svoje ime nerazložno izgovoril,
priložil mu je sodnik tako zausnico, da je
Mihalka za nekoliko časa zgubil zavest. Nato
pa je planilo kakih sto njegovih tovarišev
nad sodnika in le s težavo so ga zamogli
iztrgati štirje orožniki iz rok razbur-
jenec in ga privesti na županstvo. Se le ko
so dobili orožniki pomoč, je nastal mir. —
Političen umor. Moskavsko porotno
sodišče je obsedilo Armenca Inadsiana na
10 let v prisilno delavnico, ker je prejšnjega
leta med mašo v cerkvi umoril moskavskega
bankirja Dschamgarova. Zločinec trdi, da je
umoril bankirja zato, ker je ta obljubil, da
bo dal za uboge Armence trideset
tisoč rubljev, a tega ni storil. — Ka-
da jo je zadavila. Izvanredna ne-
sreča se je zgodila v nekem majhnem
kraju pri Saarbrücken, kjer je bil semenj.
Na tem se je kazala kotilka živali z veli-
kanske kače okoli vratu, da bi pokazala
neškodljivost živali. Kar naenkrat je skrčila
kača svoje telo ter deklico tako stisnila za
vrat, da jo je zadušila. — Umrl je v sa-
mostanu Admont Benediktinec pater Jakob
Wichner.

Društva.

(Dekliško Marijino dru-
štvo v Kropi) priredi v nedeljo
25. t. m. sledeče igre: Zakleta soba
v gostilni pri »Zlati goski«. Burka
v enem dejanju. Sv. Germana. Igra
v treh kratkih dejanjih. Satan. Igra-
kaz v enem dejanju. Med vsako igro se
poje: Korajžni lovec. (Fr. Ferjancić.) Sirota.
(Ant. Hajdrih.) Naša zvezda. Vstopnina: Prvi
se 60 v. Drugi sedeži 40 v. Stojišča 20 v.
Začetek ob 4. uri. Koncem predstav
sledi govor veleč. g. dr. Prelesnik-a.
Dohodek je namenjen za napredek
društva.

(Iz Mekinj.) Dne 25. okt. pri-
redi tuk. »Katol. slov. izobraže-
valno društvo« vpselico s sle-
dečim vsporedom: 1. H. O. Vogrič: »Na
zdar«, koračnica, udarja društveni tamb. zbor.
2. Hruza: »Kod supea«, valček, udarja tamb.
zbor. 3. Smetana: Koračnica iz opere »Pro-
dana nevesta«, udarja tambur. zbor. 4. Fr.
Ser. Vilhar: »Slovenec in Hrvat« moški zbor.
5. Dr. Benj. Ipavec: »Domovini«, moški zbor
z bariton in tenor solo. 6. Dr. Iv. Ev. Krek:
»Pravica se je skazala«. 7. Iv. pl. Zajc:
»Hrvaticam«, tambur. zbor. 8. V. Parma:
»Mladi vojaki«, koračnica, tambur. zbor.
9. »Na straži«, moški zbor z bariton solo.
Začetek točno ob 4. uri pop. K obilni udeležbi vabi odbor.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:
G. duh. svetnik Saje je podaril za di-
jaško Jeranovo mizo 5 K. — Iz Komende
za misijone v južni Afriki 2 K. — G. Ja-
kob Zupančič, župnik v Gotovljah za Ciril-
Metodovo družbo 10 K. Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 23. oktobra. »Information«
je mnenja, da bo naslednik knezoškofa
Valussija v Tridentu msgr. Faidutti iz
Gorice ali msgr. Endrici, kanonik v
Tridentu, ki je še-le 37 let star. Tudi o
škofu Naglu se čuje, da postane morda
Valussijev naslednik.

Budimpešta, 23. okt. Položaj je
izredno kritičen. Konferenca odseka li-
beralne stranke je trajala od en četrt
na 11 do pol 1 popoldne. Odsek je
sklenil, da vstraja na svojem
dosedanjem stališču in da napram
kroni ne more odnehati v nobeni točki.
Lukaesu je bilo naročeno, naj to vladarju
pove. Lukaes odpotuje popol. na Dunaj
kjer bo jutri od cesarja sprejet v avdi-
jenci in bo o izidu avdijence takoj te-
lefoniral predsedniku odseka Kolomanu
Szellu. Odsek je storil svoj sklep pod
vtisom groženj opozicije, ki je v svojih
listih izjavljala, da bo obračunala z vsa-
kim, kdor kaj odneha napram kroni, ter
je člane odseka proglašala za »ponižne
pse«. V klubu liberalne stranke je bilo
ves dan mnogo poslancev. Člani odseka
so po seji izjavljali, da ni govora o ka-
kem odnehanju. Misijska Lukacsova je
stem skoro gotovo ponesrečena.

Praga, 23. okt. O včerajšnji seji
izvrševalnega odseka mladočeskega kluba
se poroča, da je bil v seji govor o
imenovanju češkega ministra. Stransky
se je zavzemal za to, da pride na to
mesto Začek.

Bolzan, 23. oktobra. Včeraj je
bila pred tukajšnjim okrajnim sodi-
ščem laška razprava. Nemce je to jako
razburilo. 200 oseb je zvečer prire-
dilo predsedniku sodišča mačjo godbo.

Carigrad, 23. oktobra. Bivši na-
čelnik neke makedonske vstaške čete
Žišmanov, katerega so Turki vjeli, je
izdal Turkom podrobnosti o vstaški or-
ganizaciji v okraju Drinopolje ter je po-
stal turški politični tajni agent.

London, 23. oktobra. Nekateri
listi poročajo iz Yokohame, da je
Japonska odredila splošno mobili-
zacijo.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm						
Čas op- azovanja	Stanje baro- metra. v mm.	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Pada- vina v 24 urah	
22. 9. zveč.	735,3	11,8	sr. jzah.	obl.		
23. 7. zjutr.	729,3	9,4	sl. szah.	dež		11,7
23. 2. popol.	728,7	11,8	sl. svzh.	obl.		
Srednja včerajšnja temperatura 10,9°, normale 9,3°.						

Dunajska borza

dné 22. oktobra	
Skupni državni dolg v notah	100,15
Skupni državni dolg v srebru	100
Avstrijska zlata renta 4%	119,45
Avstrijska kronska renta 4%	100,15
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92,55
Ogrska zlata renta 4%	118,45
Ogrska kronska renta 4%	97,80
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89,25
Avstro-ogrsko bančne delnice	16,10
Kreditne delnice	660,75
London vista	23,930
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117,25
20 mark	23,46
20 frankov	19,07
Italijanski bankovci	95,25
C. kr. cekini	11,33

Najboljše čistilno sredstvo

je svetovno znani Globus čistilni izvleček za
vse kovine, kakor zlato, srebro, medenino, baker,
kuhinsko opravo itd. — Vseobčna čistilna pasta
za zrcala in okna. Dobiva se pri trdki BRATA
EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 524 6 12-2

Išče se gostilničar

za dobro znano gostilno »Čitalnica na Vrhnikih«,
katera se bo oddala 15. novembra.

V hiši je kavarna, dalje sobe za tujce, glavna tehcnica in hlev za živino.
Pojasnila daje Anton Albert istotam.

Zitne cene

dné 22. oktobra 1903. (Termin.)				
Na budimpeštanski borzi:				
Pšenica za oktober	K	7,62	do	7,63
» » april	»	7,74	»	7,75
Rž za oktober	»	6,27	»	6,28
» » april	»	6,56	»	6,57
Oves za oktober	»	5,42	»	5,43
» » april	»	5,63	»	5,64
Koruzna za maj 1904	»	5,32	»	5,33

(Efektiv.)

Dunajski trg.				
Pšenica banaška	K	7,75	do	8,23
Rž južne železnice	»	7,75	»	8,20
Rž	»	6,50	»	6,65
Ječmen	»	6,40	»	7,40
» ob Tisi	»	6,10	»	7,20
Koruzna ogrska	»	6,50	»	6,70
Činkvant	»	7,90	»	8,25
Oves srednji	»	5,75	»	6,00
Fižol	»	6,25	»	11,50

1374 1-1 Zahvala.

Za mnogobrojne izraze srčnega sočutja
med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega
pokojnega soproga, oziroma očeta, sina, tasta
in deda, gospoda

Alojzija Kraigherja

kakor tudi za mnogoštevilno časteče sprem-
stvo d azega ranjega k večnemu počitku, iz-
rekamo, ker nam ni mogoče vsakemu posebej
se zahvaliti — tem potom našo najiskrenejšo
zahvalo. Osebito pa se še zahvaljujemo slavni
postojnski »Čitalnici«, sl. telovadnemu društvu
»Sokol« v Postojni in gg. gasilcem za častno
spremistvo, gg. pevcem za ganljive nagrobnice
ter vsem darovalcem prelepih vencev.

Srčna zahvala boji vsem!
V Postojni, 23. oktobra 1903.

Žalujejo ostali.

Vabilo 1392 1-1

na
izvanredni občni zbor
hranilnice in posojilnice v Tomišlju,
ki bo
v nedeljo, dne 15. novembra t. l.
ob 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih.

- Dnevni red:
1. Dopolnilna volitev načelstva.
 2. Prememba pravil.
 3. Slučajnosti.
- Tomišelj, dné 24. oktobra 1903.
Načelstvo.

Mlekar, 1381 3-2

teoretično in praktično izurjen v vseh delih
mlekarske in sirarske stroke. **Želi s 1. no-
vembrom nastopiti boljše službo.** Do-
pisi naj se blagovolijo nasloviti pod šifro
»Krepost« na upravnništvo tega lista.

Prečastiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom uljudno naznanjam, da
imam zelo veliko zalogo

cerkvenih posod in orodja.

Zaradi pomanjkanja prostora **pro-
dam prav zelo poceni več lepih
lestencev, svetilnic, kelihov** itd.
Prosim prečastite gospode žup-
nike, naj si blagovolijo ogledati.
**Naročena dela se izvršé pra-
vilno v najkrajšem času.**
Slavnemu občinstvu pa priporočam lepa in
praktična svetila za električno luč.

Priporočam s spoštovanjem

Leopold Tratnik,
1118 17 pasar
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

Kot kuharica

želi vstopiti v kako večje župnišče, oseba
stara 48 let, dobro izurjena v kuhinjski stroki
in vajena vsega gospodinjstva.

Več se poizve pod naslovom J. Č. št. 23
Poljanska cesta v Ljubljani. 1353 3-3

140 26-23

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.
Izdružuje zlasti:
cerkvena okna
različne izvišitve,
Central in strokovni
svet brezplačno.
Osmikrat odlikovan s prvim darilom

Optični zavod pri 1352 2
Fr. P. Zajec
urur v Ljubljani, Stari trg 28
Priporoča slav. duhovščini da ima
popolnoma urejeno
trgovino z optičnimi predmeti
kakor oči, ščipalcev, daljnogledov,
barometrov, toplomerjev in sploh vseh
optičnih predmetov. — Popravila očal,
novih stekel itd. se popravljajo v moji
lastni delavnici. — Po pošti naročila
in popravila pošiljam s prvo pošto.
Ceniki s podobami franco.
Kupuj oči o čala?
Kje naj se
Priznано dobro blago
in nizke
cene.
Svoji k
svojim!

Vsak dan, tudi ob nedeljah in
praznikih, odprto.

Mejnarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastični umetniški zavod
s povsem novo briljantno razsvetljavo.
Vsaki teden druge dežele.
v soboto, dne 24. oktobra leta 1903
zadnji razstavljalni dan.
**Kronstadt-Peterburške
slovesnosti.**
Od nedelje, 25. do sobote, 31. oktobra
Zanimiv obisk
Neapolja in Kapri.
Serija 40 v. Otroci 20 v. 6 serij
2 kroni, 10 serij 3 krone.
Za šole in društva znižane cene.
Velespoštovanjem
1397 1-1 **ravnateljstvo.**